

N:o 93.

Herr A. P. Lind: *Om ändring i gällande bestämmelser rörande egares rätt att återbekomma stulet gods från innehafvare, som tillhandlat sig detsamma af misstänkt person.*

Genom upprepade domslut har det visat sig att, i fråga om rätt för bestulna person att från innehafvaren återtaga det stulna godset, nu gällande strafflag icke lemna tillfredsställande föreskrifter. Icke heller har jag funnit, att det af Kongl. Maj:t till innevarande Riksdag framlagda förslag till lag angående vissa delar af rättegången i brottmål löser den fråga, jag afser. I allmänhet gäller detta i afseende på häststöld och särskildt för det fall, att innehafvaren inköpt eller tillbytt sig det stulna hästkreaturet å allmän marknad, i hvilken senare händelse innehafvaren, enligt allmogens uppfattning, icke skulle vara pliktig att annorlunda än mot återfående af den erlagda köpeskillingen kreaturet till dess egare återställa, äfven om han åtkommit det af en för tjufnad straffad eller misstänkt person;

Visserligen framgår af det från 1734 års lag bibehållna stadgandet i 5:te punkten af 16 § uti Kongl. förordningen om nya Strafflagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall den 16 Februari 1864 dels att innehafvare af stulet gods, då han icke kan visa fångesman, skall utgifva godset till egaren, och dels att, om han kan bevisa att han det redligen köpt, ehuru han ej kan framskaffa fångesman, han skall vara saklös, hvilket sistnämnde ord torde hafva afseende på »tjufrätten», men icke fritaga honom från skyldigheten att återställa godset till egaren. Likaså torde af dessa stadganden framgå, att det omtalade utgifvandet af godset bör ske utan lösen eller ersättning. Men, såsom i början antyddes, har, det oaktadt, vid tillämpning af strafflagen, fall inträffat, då en innehafvare af stulna häst blifvit dömd

att böta för det han tillhandlat sig djuret af misstänkt person och samtidigt förklarats berättigad behålla djuret, derest rätte egaren icke ville återköpa det.

Att ett sådant domslut innebär en mycket betänklig inkonsequens torde ligga i öppen dag, och att orsaken till sådana fall torde få sökas uti de otillfredsställande bestämmelser, som strafflagen härutinnan gifver, måste man antaga.

Beklagligt nog florerar här och der i landsorterna hästtjufnaden i betänkligt omfång, och detta beror väsentligast derpå, att s. k. hästhandlare af i öfrigt medborgerligt förtroende uppköpa hästar af hvilken misstänkt person som helst och skyddas i sitt näringsfångs utöfvande mot den allmänna rättskänslan och enskilda eganderätten med ofvan anmärkte inkonsequenser i domsluten öfver hästtjufnadsmål.

För att sätta en nödvändig gräns för detta samhällsönda, finner jag mig manad att härmed hemställa,

att Riksdagen ville hos Kongl. Maj:t anhålla om sådant förtydligande tillägg i 10 § af 3 kap. eller annat lämpligt ställe uti gällande strafflag, att innehafvare af stulet gods, som tillhandlat sig detsamma af misstänkt person, vare sig å marknad eller annorledes, skall vara skyldig att utan lösen eller ersättning återlemna godset till dess rätte egare.

Stockholm den 26 Januari 1886.

A. P. Lind.